

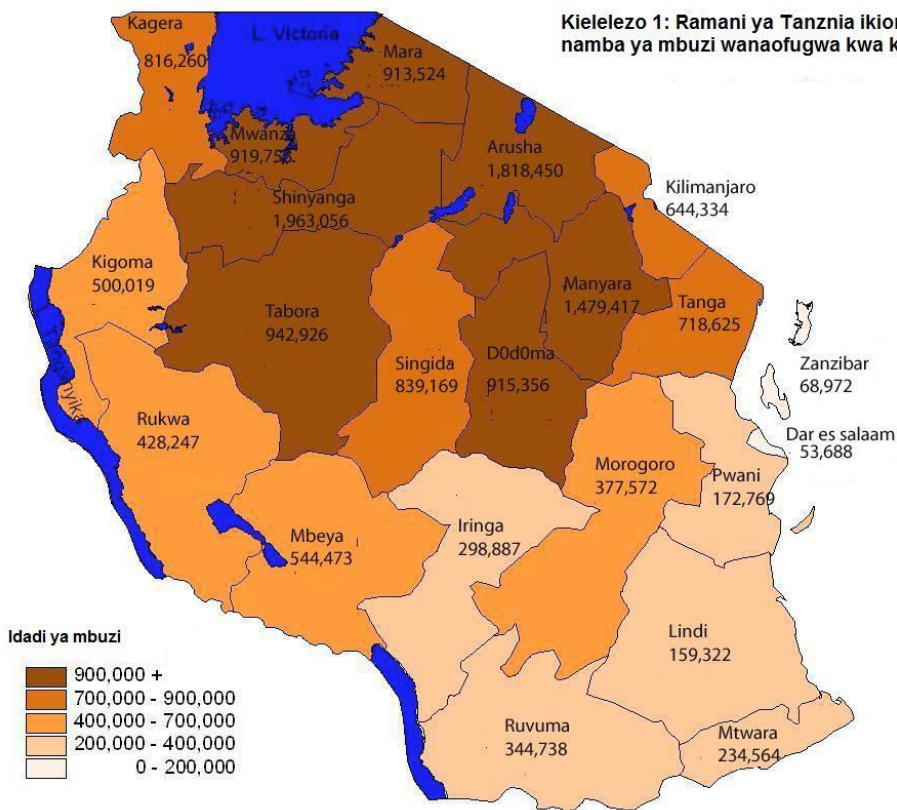
UFUGAJI WA MBUZI NA KONDOO NA JINSI YA KUENZA

Na Augustino Chengula

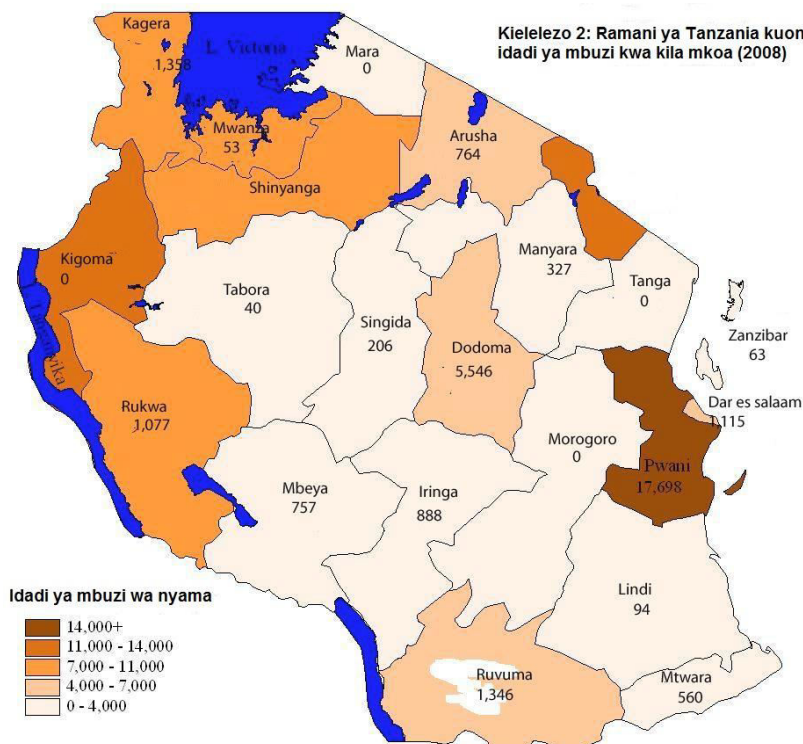

Mbuzi na kondoo Tanzania wanafugwa zaidi na wafugaji wadogo, kwa mujibu wa utafiti uliofanywa mwaka 2008 kulikwa na mbuzi 15,085,150 Tanzania bara na 68,972 Tanzania Visiwani wakifugwa na wafugaji wadogo. Mbuzi 24,193 walifugwa na wafugaji katika mashamba makubwa. Kondoo walionekana kutopewa uzito mkubwa kwa pande zote mbili, Bara (638,469) na Visiwani (5,714,975). Wafugaji wengi wa mbuzi (asilimia 45) walikuwa wanafuga mbuzi kati ya 1-4, huku wafugaji wengi wa kondoo pia (53%) walikuwa wakifuga kondoo 1-4. Mgawanyo wa idadi ya mbuzi na kondoo kwa kila mkoa kwa 2008 umeonyeshwa kwenye ramani hapa chini.

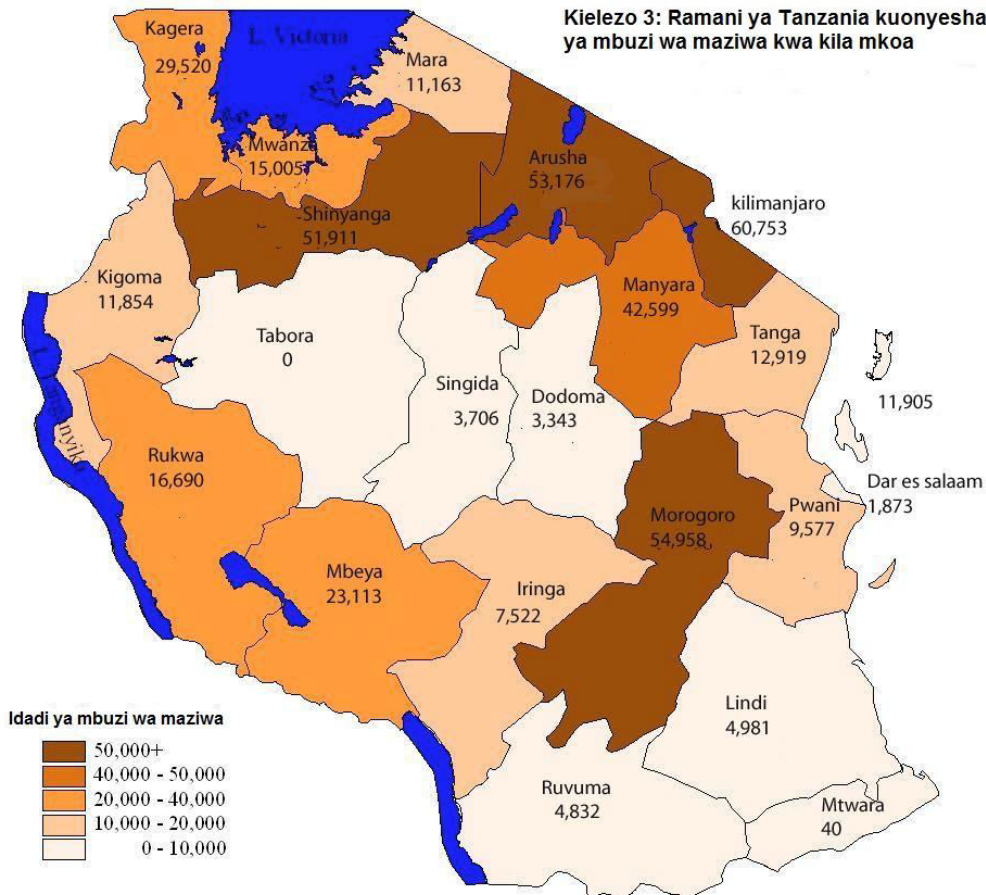
Kielelezo 1: Ramani ya Tanzania ikionyesha namba ya mbuzi wanaofugwa kwa kila mkoa

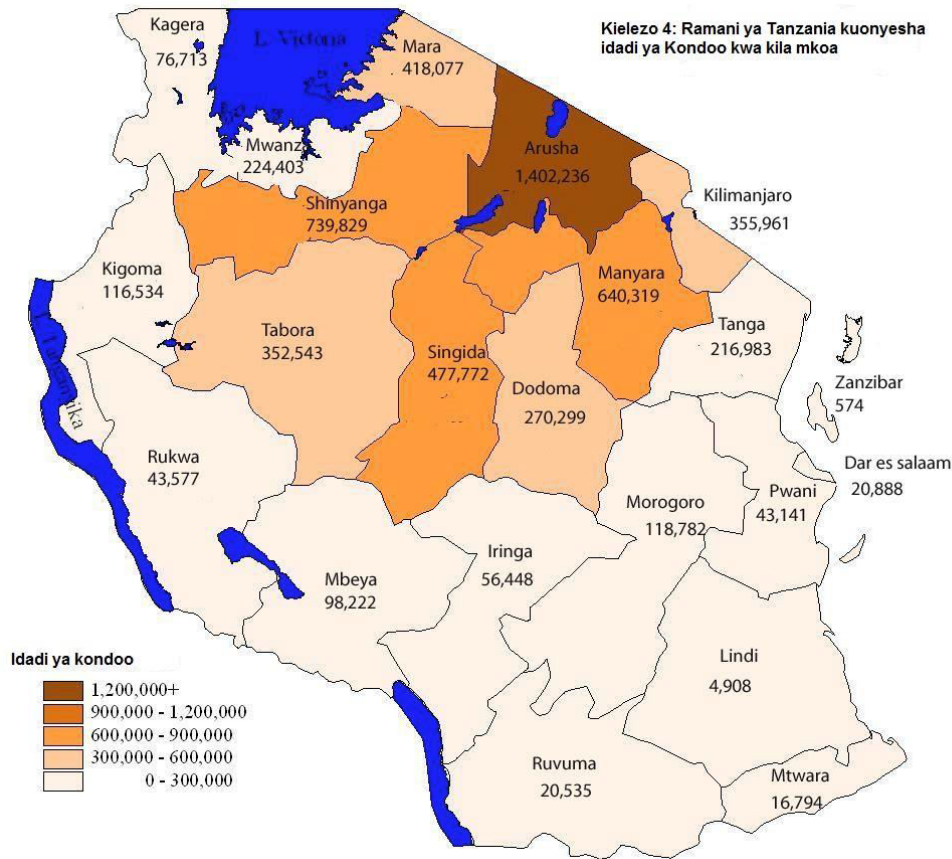

Kielelezo 2: Ramani ya Tanzania kuonyesha idadi ya mbuzi kwa kila mkoa (2008)

Kielezo 3: Ramani ya Tanzania kuonyesha idadi ya mbuzi wa maziwa kwa kila mkoa

MAMBO YA KUANGALIA KABLA HUAJANZA UFUGAJI (MBUZI NA KONDOO)

1.. Uchaguzi wa eneo la kufanyia ufugaji

Eneo unalochagua kujenga banda lazima liwe na mwinuko kiasi cha kutoruhusu maji kutuama kwani yatachangia kuzalisha wadudu wa magonjwa. Banda lazima likingwe na mwelekeo wa upepo kwani upepo mkali huathiri ukuaji wa mbuzi hasa watoto.

Joto na mvua navyo ni vigezo vinavyofaa kuangaliwa.

2.

MARJEO

1.. United Republic of Tanzania, 2012. National Sample census of Agriculture (2007/08) for small holder agriculture. Volume III Livestock sector report, First reprint.

2.